

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE SWIATA - NAJCIEKAWSZE PROCESY - SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Całe Niemcy jednomyślnie z Hitlerem

Przypieczenie polityki odwetu

Berlin, 13-go listopada.
Według wiadomości urzędowych dotychczasowe wyniki głosowania przedstawiają się jak następuje:

Ogólna liczba uprawnionych do głosowania: 45.141.954.

Wybory do Reichstagu:

Ogólna liczba oddanych głosów 42.988.152, czyli głosowało 95,2 uprawnionych do głosowania. Głosów nieważnych oddano: 3.349.363, t. j. 7,8 proc. oddanych głosów. Na partię Hitlera padło głosów 39.638.789, to jest 92,2 proc. oddanych głosów. Hitlerowcy otrzymali 661 mandatów.

Referendum ludowe:

Ogólna liczba oddanych głosów 43.452.613 czyli głosowało 96,3 procent uprawnionych do głosowania. Głosów nieważnych oddano 750.271. Ważnych głosów oddano 42.702.342. Za politykę zagraniczną Hitlera oddano głosów 40601577 czyli 95,1 proc. ważnych głosów. Przeciw polityce Hitlera oddano głosów 2.100.765 czyli 4,9 ważnych głosów.

Ogólny wynik będzie znany 23 bm.

Jak się Wasz korespondent dowiaduje, okręgowe komisje wyborcze będą odbywały po dzień 20 listopada swoje posiedzenia dla ustalenia ostatecznych wyników głosowania. Wreszcie w dniu 23 bm. komisja wyborcza Rzeszy zestawí ogólne wyniki.

Hitler dziękuje

Berlin, 13-go listopada.

Hitler wydał następującą odezwę: „Niemieccy towarzysze i towarzyszk! Przez 15 lat, pełen niezachwianej wiary w wewnętrzną wartość narodu niemieckiego, walczyłem z ufnością o jego przyszłość. Dziś dziękuję z całego serca milionom niemieckich towarzyszy za przyznanie się do prawdziwego umiłowania pokoju tak samo jednak i do naszego honoru i naszych wiecznych i równych praw. Ja i moi współpracownicy na nowo tem wzmocnieni, pragniemy mężnie wypełnić nasze obowiązki. Odezwa nosi datę 13-go.

Zastrzeżenie komunisty

Berlin, 13-go listopada.

Jak donoszą z Dortmundu, policja zastrzeliła tam jednego komunistę, który rozrzucał ulotki, wzywające do oddawania głosów „nie”.

661 postów hitlerowskich

Berlin, 13-go listopada.

Na podstawie dotychczasowych urzędowych wyników głosowania w wyborach do Reichstagu zostało wybranych 661 postów.

Burzliwa demonstracja komunistów przed niemiecką ambasadą w Londynie

Londyn, 13-go listopada.

W niedzielę wieczorem, przed budynkiem niemieckiej ambasady w Londynie odbyła się demonstracja angielskich komunistów i żydów. Kilkutysięczny tłum głośnymi okrzykami protestował przeciwko procesowi o podpalenie Reichstagu. Wezwana na pomoc policja odsu-

nęła demonstrujących z pod budynku ambasady, ci zaś sfurmowali pochód, który przeciągnął ulicami wśród okrzyków „precz z faszyzmem”, „ratujcie Dymitrowa”. Na placu Trafalgar odbyły się ponownie demonstracje, którym kres położyła wreszcie energiczna akcja policji.

Fala antysemityzmu w południowej Afryce

Kapstat, 13-go listopada.

Fala antysemityzmu rozszerza się w kraju i przybiera poważne rozmiary. Wyroki śmierci tajnej organizacji pod znakiem swastyki nadesłano wielu przemysłowcom i kupcom żydowskim. Poseł żydowski Aleksander żąda od rządu przedsięwzięcia środków ochronnych, wskazując, że niemieckie okręty wyladują masy literatury antyżydowskiej w portach południowo-afrykańskich i że ruch tutejszych szarych koszul jest popierany przez fundusze, płynące z Niemiec.

podobnie, jak i informacje agencji „Dem-po Tsunin”, jakoby 3 bm. na granicy mandzurskiej zostały zestrzelone przez wojska sowieckie trzy samoloty japońskie z liczby 9, oraz jakoby dwa okręty wojenne japońskie zostały zatopione na terytorjalnych wodach sowieckich w pobliżu Kamezatki, są całkowicie zmyśnione i wyraźnie prowokacyjne.

22 miliony ludzi zwiedziło wystawę w Chicago

Nowy Jork, 13-go listopada.

Światowa wystawa w Chicago, która została zamknięta w dniu 12 listopada, zostanie ponownie otwarta w czerwcu 1934. Zarząd wystawy ogłosił komunikat że w ciągu roku 1933 wystawę zwiedziło przeszło 22 miliony ludzi, którzy wydał tam prawie 25 milionów dolarów. Transakcje handlowe, zawarte na wystawie, są obliczone na 400 milionów dolarów. Koszt urzędzenia wystawy wyniósł 37 mil. dolarów

W pałacu Trocadero w Paryżu odbyło się wśród ogólnego napięcia ciągnięcie wielkiej loterii narodowej. Najwyższy los w sumie 5 milionów franków wygrał ubogi krawiec, pozatem 16 szczęśliwców wygrało po miljonie.

Katastrofalne burze nad południowym wybrzeżem afrykańskim

Londyn, 13-go listopada.

Jak donoszą z Kapstadt, w czasie szalejących burz, które przeciągnęły nad południowym wybrzeżem afrykańskim, po wielomiesięcznej suszy, zginęło przeszło 20 ludzi. W Rustenbergu, w Transwalu, piorun zabił 6 krawców, trumienie, dotąd częściowo wyschnięte, przemieniły się w szeroko rozlane rzeki, których fale

porywały ludzi i zwierzęta. W rozmaitych okęgach miały miejsca niesłychane gradobicia. Grad dochodził do wielkości jabłek. Szkody są olbrzymie. W Lichtenburgu grad zabił tysiące owiec, cieląt i osłów. W Natalu wiele wsi jest zalanych zupełnie wodą. Fale wzburzone porzywały prawie wszystkie mosty!

Czerwony sztandar i swastyka w Wiedniu

Starcie socjal-demokratów z policją

Wiedeń, 13-go listopada.

W niedzielę na głównych ulicach Wiednia odbyły się demonstracje socjal-demokratów. Policja wielokrotnie rozpedzała tłumy przy użyciu pałek gumowych. Aresztowano 225 osób, a wśród nich naczelnego redaktora socjalistycznego „Kleines Blatt” i sekretarza socjalistycznej międzynarodówki dr. Fryderyka Adlera, który w związku z 15-tą rocznicą śmierci swego ojca przybył do Wiednia. Oby-

dwaj aresztowani po kilku godzinach zostali wypuszczeni na wolność. Pewna ilość osób w czasie starcia z policją odniosła rany, a wśród nich znajduje się również wiceprezydent wiedeńskiego Landtagu Thaler.

Socjaliści wywiesili na wielu budynkach czerwone chorągwie, które zostały usunięte przez policję. Na wielu domach wywieszono również chorągwie ze swastyką.

Strejk 180000 farmerów w Ameryce

Nowy Jork, 13-go listopada.

Z Waszyngtonu donoszą, iż sytuacja w okęgach, objętych strejkami farmerów, w dalszym ciągu zaostrza się, pomimo kontrakcji gen. Johnsona, który wyruszył w podróż agitacyjną do Stanów Centralnych celem przekonania farmerów o dobrych chęciach i gotowości niesienia przez rząd pomocy. W Wisconsin-Rapid podczas starcia z policją zabił jednego farmera. W stanie Wisconsin strejkują

30.000 farmerów. W 20 okęgach niemożliwiono dowóz mleka. Tysiące litrów mleka wylewa się codziennie do ścieków. W stanie Iowa wysadzono w powietrze dalsze dwa mosty. W całym szeregu miejscowości strejkujący farmerzy zmusili mleczarzy do zamknięcia sklepów. W Marszał w stanie Minnesota, tłum, złożony z 5000 strejkujących, wziął szturmem magazyn środków żywnościowych oraz uwięził miejscowego szeryfa. W stanie Minnesota według obliczeń komitetu strejkowego strejkują 180.000 farmerów, oraz 75 000 handlarzy.

Nierawdziwe pogłoski o zestrzeleniu sowieckich samolotów

Moskwa, 13-go listopada.

Agencja TASS komunikuje, wiadomości datowane z Moskwy ogłoszone przez londyńskie biuro agencji United Presse,

Z WĘDRÓWEK PO POLSCE

SMUTNY OBRAZ MIASTECZKA KRZEPICE

(DOKONCZENIE)

Zubożenie ludności

Właściciele restauracji, sklepikarze i inni handlarze, najbardziej odczuwają panujący kryzys. Wykazują oni, że obroty ich zmalały do jednej dziesiątej części dawniejszych obrotów. Jeżeli ktoś dzień nie uhandlował dawniej 50 zł., to dzisiaj z trudem uhandluje przeciętnie 5 zł. A podatki wcale nie zmalały. Pięciu, a nawet siedmiu sekwestраторów z Krzepicy i Częstochowy, ma pełne ręce roboty. Adwokaci też narzekają nie mogą na brak pracy, bo podatnicy protestują.

Jeden z podatników krzepickich zapłacił ma 6.940 zł. podatku obrotowego, gdy tymczasem sama Komisja Szacunkowa oszacowała, iż w całym roku mógł uhandlować tylko 6.200 zł. I dopiero od tej sumy należałby się podatek, bo przecież jest rzeczą nieprawdopodobną, by ktoś miał płacić więcej podatku, niż wynosił jego cały obrót.

Przemysłnictwo

Krzepice leżą blisko granicy niemieckiej, więc w okolicy nie brak przemysłowców. Stosunek ludności do urzędników pilnujących granicy, jest niezwykle wrogi, chociaż nikt z uczciwych ludzi przemysłnictwa nie chwali. Chodzi tylko o sposoby postępowania. Ludność uważa, że postępowanie urzędników jest za bardzo bezwzględne. Zdarza się bowiem, czasami, że niewinny oberwie pałką gumową, gdy znajdzie na teren graniczny. Czasami zdarzy się, że i ktoś zostanie zastrzelony. Niedawno zabity został gospodarz Franciszek Kotas.

Ten wrogi stosunek ludności, chociaż w mniejszej mierze, odnosi się również do urzędników policji, faktycznie postępujących bardzo taktownie.

Ujawniło się to niedawno w lasach pod Dankowicami, gdzie niejaki Stanisław Wydmuch razem z bratem, przychwycony na kradzieży drzewa, wyjął rewolwer i chciał policjanta zabić. Strzał trafił natomiast brata jego, który odwieziony został do szpitala w Krzepicach, zaś Stanisław Wydmuch będzie miał ciężką sprawę za usiłowane zabójstwo policjanta.

Tragiczne skutki

„fatalnej oszczędności”

Gdy ciemność zapadnie, to bardzo niebezpiecznie jest chodzić po drogach publicznych. Zdarza się często, że jeden drugiemu mimowoli zbiję nos. Furmanki i rowerzyści, obowiązani do utrzymywania światła, nie przestrzegają tych przepisów, bo jest wielka bieda i trzeba oszczędzać. Ta fatalna „oszczędność”, doprowadziła do utraty życia ludzkiego. Cyprian Staniszewski, jadąc bez światła rowerem, najechał na gospodarza Kasprzaka z Iwanowic. Skutki były fatalne, bo kierownicą roweru, Staniszewski przebił brzuch Kasprzakowi tak, że ten w kilka godzin po wypadku zmarł w drodze do szpitala.

Ruch towarzyski i oświatowy

Ruch oświatowy i towarzyski istnieje tylko dzięki zasługom miejscowego proboszcza, wielkiego ks. kanonika Zawadzkiego, pod którego kierownictwem pracują towarzystwa kościelne. Na szczególne wyróżnienie zasługuje S. M. P., do którego gromadnie się młodzież męska i żeńska z całej parafii.

Poza kościelnymi organizacjami istnieje tylko „Strzelec”. Wszelkie inne upadły.

„Badacze Pisma Świętego”

W Krzepicach próbowała szczęścia sekta „Badaczy Pisma Świętego”. Jej „apostolowie” przyjechali z Częstochowy w dużym autobusie, ulokowali się u jednego z gospodarzy i poczęli szerzyć swoje herezje. Za 20 groszy sprzedawali broszurki p. t. „Droga do królestwa niebieskiego”. Miejscowi obywatele wnet się jednak poznali na farbowanych lisach i przegonili „apostolów”, których w końcu wzięła musiała policja w opiekę i odprowadziła na drogę do Częstochowy.

Kolej

Krzepice posiadają dworzec dopiero od kilku lat. Dawniej mieszkańcy chodzić

lub jechać musieli aż do Częstochowy, to jest około 36 kilometrów. Dopiero gdy wybudowano nowy szlak na linii Herby—Podzamcze, stosunki się poprawiły. Ale, dworzec wybudowano według systemu rosyjskiego. Jak najdalej od miasta. Trzeba pół godziny maszerować, w dodatku w błocie pod kołana, by się tam dostać. W podobnym położeniu są również inne miejscowości, jak Wieńki, mający przeszło 20 tysięcy mieszkańców i t. p. Jeżeli narzeka się na jakieś braki, to optymiści mają zawsze odpowiedź, że tak gospodarowali Rosjanie i na złość tak robili miejscowej ludności. Ale przecież nową kolej budowali już Polacy! Dlaczego więc oni „zrobili na złość” miejscowej ludności, budując dworce tak daleko od miast i wiosek. Czy nie można było budować systemem europejskim? Utało się przekonanie wśród ludności miejscowej, że linia kolejowa, przecinająca powiaty Częstochowski i Wieluński, nie jest koleją naszą polską tylko „koleją niemiecką”

albo raczej Polaków niemieckich, zamieszkałych w Poznańskiem i na Śląsku.

Różne

Mimo strasznej biedy, ludność powiatów Częstochowskiego i Wieluńskiego nadal używa napoi alkoholowych. W latach ubiegłych, gdy rodzice wysyłali swoje dzieci do Niemiec na roboty i ci powracali z „trzosem”, to często się zdarzało, że taki „trzos” ciężko w ciągu lata zapracowanych pieniędzy, przepity został w ciągu tygodnia. Na wódkę zawsze wydawano więcej niż na wszystkie inne potrzeby życiowe i gospodarcze.

Nic dziwnego, że wódką handluje każdy piekarz, rzeźnik czy inny handlarz. Zawsze „idzie” ona więcej, jak wszelkie inne artykuły.

Chłopi na wsi pracują bardzo prymitywnie. Nowszych narzędzi rolniczych nie znają wcale a o jakichkolwiek maszynach, mowy niema. St. N.

Pola Elizejskie w Paryżu.

Niesamowita historia zaręczynowa w Czeladzi

Rehabilitacja niedoszłego zięcia

P. Birenhołc, blacharz, zam. w Czeladzi, przy ul. Miłowickiej, ojciec dość ładnej panny na wydaniu, złożył w miejscowym komisariacie sensacyjne doniesienie na młodego p. Fenigsztajna, oskarżając go o przywłaszczenie 300 zł. jako zadatku na posag.

P. F. bowiem miał zaręczyć się z córką B., który rzekomo wypłacił część posagu. Zaręczyny jednak nie doszły do skutku, ponieważ młodzieniec rozmyślił się, lecz pieniędzy nie chciał zwrócić.

Na rozprawie w sądzie grodzkim p. F.

skazano na 2 miesiące aresztu z zawieszaniem.

Od wyroku tego jednak skazany zaapelował i na rozprawie w S. O. w Sosnowcu został zrehabilitowany. Wyrok skazujący został uchylony, ponieważ, dowiedziono, że przywłaszczenie nie miało miejsca, a prowadzący wspólny interes pp. Birenhołc i Fenigsztajni mieli swoje rozrachunki. Obecnie p. F. skarży swego niedoszłego teścia o fałszywe posądzenie o przywłaszczenie.

Sprytna mężatka „odplaca” długi

Napad rabunkowy w Król. Hucie, którego nie było

Sąd karny w Król. Hucie rozpatrywał w ub. tygodniu niecodzienny wypadek wpro-

wadzenia władz policyjnych w błąd przez obywatelkę Król. Huty i mężatkę Annę Z. z Li-

Wypadki

na kopalniach śląskich

W podziemiach kopalni „Litandra” oberwały się masy węgla, przysypując 27-letniego górnika Stefana Szulca, który po przewiezieniu go do szpitala zmarł na skutek odniesionych ran.

Na kopalni „Emmencja” doznał złamania nogi podczas pracy robotnik Franciszek Baranowski.

10 milionów złotych

na roboty publiczne na Śląsku

Dnia 13 bm. odbyła się w Śląsk. Urzędzie Wojewódzkim pod przewodnictwem p. Wojewody konferencja w sprawie ustalenia ramowego programu robót w Województwie Śląskiem, które mają być wykonane z pieniędzy Funduszu Pracy.

W konferencji wzięli udział: P. Prezes Klarner i p. dyrektor Madeyski. Przedstawiony program obejmował roboty z zakresu budowy linii kolejowych, regulacji rzek, dróg, budowy szkół, wodociągów i ośrodka sportowego w Katowicach. Ogólna suma kredytów na ten cel przewidzianych wynosi kwotę 10 milj. zł. Po odbytej konferencji pp. Prezes Klarner i dyrektor Madeyski wyjechali do Sosnowca a stamtąd do Krakowa, gdzie się odbędą analogiczne konferencje programowe.

Dziwna sprawa wekslowa

przed sądem w Katowicach

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał wczoraj ciekawą sprawę o krzywoprzysięstwo. Na ławie oskarżonych zasiadła niejaka Estera Grzesiowa z Katowic.

W wytoczonym przeciwko niej procesie wekslowym oskarżona Grzesiowa zeznała, że nigdy nie upoważniała swego męża do podpisywania w jej imieniu i jej nazwiskiem weksli. Ponieważ jednak zeznania innych świadków wskazywały na to, że Grzesiowa zeznała pod przysięgą świadomnie nieprawdę, prokurator zarządził dochodzenia.

Na poniedziałkowej rozprawie oskarżona tłumaczyła się tem, że zeznała pod przysięgą tylko szczerą prawdę i maż jej żadnego od niej pełnomocnictwa nie posiadał. Przesłuchany jako świadek maż Grzesiowej potwierdził tłumaczenie się oskarżonej. Ponieważ zaś weksle z podpisem Grzesiowej były mimo wszystko w obiegu, a nazwisko jej zostało umieszczone reka jej męża, przeto zachodziła obawa, że Grzesz fałszował weksle na szkodę żony. Rozprawa jednak wykazała, że nie zachodził wypadek fałszowania weksli, gdyż Grzesz miał pełnomocnictwo od swej żony do podpisywania weksli, a przed sądem zeznał nieprawdę, by ratować żonę przed więzieniem.

Sąd skazał Grzesiową na półtora roku więzienia, a zarazem zarządził przekazanie akt do prokuratury, celem wszczęcia dochodzeń o krzywoprzysięstwo przeciwko mężowi oskarżonej Grzesiowej.

pm, która swego czasu doniosła policji o dokonanym na nią napadzie rabunkowym. Sprawa ta przedstawiała się następująco:

Oskarżona Z. bez wiedzy męża zadłuzzyła się i ostatecznie dług ten musiała uregulować. Uczyniła to w ten sposób, że z domowych pieniędzy ukryła większą gotówkę w puszcze od kawy, a następnie opowiedziała mężowi, że została napadniętą i obrabowaną z tych pieniędzy. Maż oczywiście uwerzył żonie, naklonił ją jednak do zgłoszenia napadu w policji, co też oskarżona uczyniła. Wywiadowcy policji jednak zorientowali się po pewnym czasie, że z sprawą napadu coś nie jest w porządku i wkrocili zdołali wydobyc zrabowaną rzekomo kwotę (280 zł) ze skrzynki.

W związku z tem wytoczono Z. sprawę sądową, w wyniku której sąd skazał ją na 7 dni aresztu z odroczeniem kary na przeciąg 2 lat.

Samobójstwo sędziny Jasieńskiej w Sosnowcu

Trzema strzałami w usta pozbawiła się życia

W poniedziałek Sosnowiec poruszony został wieścią o samobójstwie żony znanego powszechnie w mieście sędziego rejestrowego Sadu Okręgowego, Jasieńskiego, która w mieszkaniu własnem, przy ul. Lwowskiej nr. 3 (bloki) zastrzeliła się z rewolweru.

Szczegóły samobójstwa. — według zeznań męża — przedstawiają się następująco:

Około godz 6 rano, będącego jeszcze w łóżku sędziego przebudziły nagle strzały rewolwerowe, a kiedy przerażony wyskoczył z łóżka, oczom

jego przedstawił się straszny widok. W łóżku obok znajdowała się konająca żona, 40-letnia Marja, z ust której cienką strugą spływała krew. Obok widniał porzucony rewolwer bebenkowy, w którego zamku tkwiły 3 łuski wystrzelonych naboł. Samobójczyni rzyknęła sobie w usta.

Śmierć nastąpiła momentalnie. O wypadku sędzia J. zawiadomił policję która wkrótce przybyła na miejsce, przeprowadzając pierwsiastkowe śledztwo.

W godzinę później o wypadku za-

wiadomione zostały władze sądowe. Co było powodem strasznej tragedji, narazie przynajmniej pozostało tajemnicą, jest tylko niespotykanym dotychczas w kryminologii wypadkiem, że samobójczyni miała siły trzykrotnie strzelić sobie w usta, kiedy normalnie jeden strzał wystarcza do pozbawienia się życia.

Tragicznie zmarła w swoim czasie, legła wypadkowi złamania nogi, co doprowadziło do tego, że zagrożonej zakażeniem musiano amputować nogę. Nosiła ona potem protezę.

JAN TADEUSZ HRABIA KLIMCZOK WÓDZ ROZBOJNIKÓW ŚLĄSKICH

293)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz hrabia Klimczok z Biełska pozabawiony majątku i nazwiska przez oszusta Lubara, uciekł w góry z postanowieniem, że będzie tępił złych, a bronili pokrzywdzonych. Klimczok dobrał sobie towarzyszy i utworzył z nimi bandę rozbojniczą, która swoją siedzibę miała w pobliżu małowniczej doliny Bystrej. W jakiś czas później Lubar zaczął hulać po knajpach i wyprawiać dzikie orgie. Pewnego razu bawił się w hotelu „pod niebieską dziewiątką”. Upiwszy się wpadł do kuchni, gdzie zaczął się awanturować. Tam poznał go czyściciel noży, Tomasz Watson, z którym Lubar uciekł z więzienia w Ameryce, a następnie ciężko go zranił i ograł. Watson udał się następnego dnia do Lubara i przypomniał mu wszystko.

Byliśmy już dosyć długo w drodze, wybierając się do Stanów Zjednoczonych północnej Ameryki. Po długiej, uciążliwej wędrówce znużeni i wyczerpani położyliśmy się w lesie, w pobliżu jakiejś wioski na spoczynek. Szczególniej mnie opanowało niewystawione znużenie. Nie przeczuwałem wcale, że chcąc mnie uspić, nasypałeś mi proszku nasennego do gorzałki. Gdy mocno zasnąłem, zabrałeś się do wykonania swojego piekielnego zamiaru. Moim własnym nożem zadałeś mi kilka ciosów w piersi i plecy. Potem, myśląc, że już umarłem, ograłeś mnie z pieniędzy i czmychnąłeś w świat. Tak postąpiłeś, Szymonie Lubarze, z twoim dawniejszym towarzyszem, Tomaszem Watsonem.

— To powiedziawszy, powstał. Zaciśnął pięści, a małe, zapuchnięte oczy błyszczały gniewem.

Szymon Lubar nie śmiał spojrzeć na niego. Watson usiadł znowu i zaśmiał się ochryplym głosem.

— Plan twój był dobrze obmyślony. Bo któżby zważał na wędrującego łachmanach, którego znaleziono w lesie, i któżby ścigał jego mordercę? Lecz stało się inaczej, Szymonie Lubarze. Znalazła mnie stara kobieta, która przy świetle księżyca szukała ziółek. On to zajęła się moją osobą. A chociaż wtedy wskutek zadanych mi ran omal nie umarłem, jednak przy troskliwej opiece staruszki odzyskałem zdrowie. Lecz pieniądze przepadły. Pomimo całej swojej sztuki, staruszka nie zdołała mi ich wrócić. Zaczęto się więc dla mnie życie wcale nie wesołe. Pracować nie umiałem, przynajmniej nie byłem zdolnym pracą się wyżywić. Więc wałęsałem się po kraju i żywiłem się chlebem wyżebranym. Z początku oddawałem się nadziei, że cię jeszcze znajdę i odbiorę od ciebie pieniądze, jakie mi ukradłeś. Lecz wkońcu pozbyłem się także tej nadziei. Ostatni jej promyk zgasł, gdy po niewystawionych trudach i długiej wędrówce zajechawszy do Nowego Jorku, nie mogłem się dowiedzieć, gdzie przebywałeś.

Tak mijał rok po roku. Zdarzyło się potem — od tego czasu minął już rok przeszło — że na wielkim parowcu jadącym do Niemiec, znalazłem posadę palacza. W ten sposób zajechałem do Europy. Lecz w Europie nie powodziło mi się lepiej, jak w Ameryce. Raz wałęsałem się po szosach, to znowu siedziałem we więzieniu, aż niedawno, chcąc uniknąć nieprzyjemnej rozprawy z władzami pruskimi, czmychnąłem przez granicę do Czech. Takim więc sposobem stary twój przyjaciel, Tomasz Watson zjawił się wczoraj szczęśliwie w roli czyściciela nożów w hotelu „Pod niebieską dziewiątką”, gdzie miał szczęście spotkać ciebie, dawniejszego to-

warzysza z cuchthauzu. A teraz domyślasz się zapewne, czego sobie życzę. Chciałbym ci przypomnieć pięć set dolarów, które mi do dnia dzisiejszego jeszcze jesteś winien.

Szymon Lubar słuchał tego opowiadania z zaciśniętymi wargami. Ponuro wpatrzył się w przestrzeń. Potem nieśmiało wznosił oczy.

— Możesz być spokojnym. Zwróć ci mój dług z procentem od procentu.

Watson parsknął śmiechem.

— To ci wierzę, mój chłopcze! Łatwo sobie wyobrazisz, że bardzo się ucieszyłem, gdy cię wczoraj niespodziewanie ujrzałem. Z moich pieniędzy dobry zrobiłeś użytek, muszę cię za to pochwalić! Djabli wiedzą, ja nowych dopuściłeś się podłości i jakich użyłeś podstępów, żeby zostać hrabią. Lecz to mnie nic nie obchodzi. Główna rzecz jest ta, że odtąd równie mi będzie dobrze, jak tobie.

Trzy tysiące guldenów wyliczył dawniejszemu swojemu koledze na stół.

I ja będę spijał szampana aż do skutku i ja będę całował piękne kobiety w jedwabnych i koronkowych sukniach.

Oczy jego błyszczały pożądliwie, a na zapadłych, bladych licach, zdradzających nieuleczalną chorobę piersiową, wystąpiły ciemne wypieki.

Szymon Lubar powstał. Z początku strach ścisnął go za gardło i zapierał w piersi oddech. Lecz stopniowo odzyskiwał swobodę i nie bał się więcej. Przecież ten biedny, zgłodniały hołysz nie mógł mu zaszkodzić. Powinien raczej być zadowolonym i zamknąć usta, gdyby mu się dostało kilka tysięcy guldenów.

— Tomaszu Watsonie — przemówił Lubar do niego. — Sam się przekonuję, że nieuczciwie i źle z tobą postąpiłem. Poczóż miałbym temu zaprzeczać? Lecz gotów jestem wynagrodzić ci krzywdę. Wszystko się naprawi, bo będziesz zadowolony z pieniędzy jakie ci wypłacę.

To powiedziawszy, poszedł do biurka i wrócił zaraz potem z paczką banknotów. I trzy tysiące guldenów wyliczył dawniejszemu swojemu koledze na stole. Lecz nie wywarł wrażenia, jakiego się spodziewał.

— Trzy tysiące guldenów? Pewnie oszalałeś? — pytał Watson. — Czy myślisz, że mnie ogłupisz? Trzema tysiącami guldenów nie możesz okupić ran, jakie mi zadałeś, ani też długoletniej choroby. Od dziesięciu tysięcy guldenów nie odstąpię.

Szymon Lubar bronił się z rozpaczą. Wtedy opryszek wpadł w wściekłość.

— Ty chcesz nazywać się hrabią? Tysiące guldenów rozrzucasz w jeden wieczór, jak to było wczoraj, a chcesz potem skrzywdzić starego druha i wierzyiciela? No, w takim razie poznasz mnie z innej strony! Dziś jeszcze pójdę na policję i powiem, kim jest hrabia Szymon Lubar. Ta groźba była dostateczną do złamania oporu Szymon Lubara. Lecz zgodził się tylko pod jednym warunkiem.

— Dobrze — powiedział. — Dostaniesz, ile żądasz, jeżeli się zobowiążesz, że wrócisz do Ameryki i nigdy już nie wejdiesz mi w drogę!

— Dziś jeszcze, a najpóźniej jutro musisz wyjechać. Czy zgadzasz się na to?

Watson przystał na ten warunek. Szymon Lubar kazał mu złożyć uroczyste przyrzeczenie, będąc pewnym, że Watson go dotrzyma. Bo Watson znał się na honorze, jaki nawet zbrodniarze między sobą respektują. Oczy

się stanowiło majątek, który podług przekonania Watsona nigdy nie powinien się skończyć. Zaiście, pięćset dolarów, z których Szymon Lubar kiedyś go ograł, a nawet odebrane rany sownie się opłaciły.

Biedny hołysz z powodu posiadania znacznej sumy pieniędzy tak był uradowany, jak dotąd jeszcze nigdy. Zupełnie był oszołomiony. Cóż miał począć najpierw? Namyslał się przez chwilę. Potem poszedł do golarza. Twarz miał zarośniętą. Trzeba więc było najprzód się ogolić. Nie pozostał jednak na tem, tylko kazał się ufrizować.

Gdy gładko ogolony, z obciętymi włosami i mocno wypomadowaną czupryną przegłądał się w lustrze, ledwie mógł poznać sam siebie. Uśmiech zadowolenia zagrał mu na twarzy. Miał się nawet sam za przystojnego. Zbudziła się w nim próżność. Więc dotychczasowe upiększenie wcale mu nie wystarczało. Poszedł też natychmiast do magazynu garderoby. Potrzeba mu było jeszcze tylko bielizny, nowego kapelusza, butów i kilku drobnotek do kompletu. Wtedy mógłby się pod względem powierzchowności równać z ludźmi zamożnymi. Wszystkie te przedmioty kupił w pewnym bazarze, gdzie wcale nie cieszone się z tego, że pozostawił wykrzywione i podarte obuwie, potłuszczone i dziurawy kapelusz i kilka innych części ubrania, których dotykano się tylko końcami palców.

W ten sposób wyelegantowany przebiegał chryzą krokiem ulicę Biełska. Czasami przystawał przy oknach wystawowych i przegłądał się w szynkach. Cieszył się z jaskrawo-czerwonego krawatu, w który wpiął złotą szpilkę. Bielutka jak śnieg bielizna przezierała mu przez wycięcie kamizelki. U złotnika kupił złoty łańcuszek i laskę z złotą gałką. Gdy wyszedł od jublera i przeliczył gotówkę, doznał na chwilę przykrego uczucia, że prawie już tysiąc guldenów rozleciało się z otrzymanych pieniędzy. Lecz nie trwało to długo. Dlaczego miał się smucić? Pieniądze wydał na konieczne potrzeby.

Chcąc grać rolę hrabiego, musiał mieć do tego stosowne ubranie. Teraz inna myśl przyszła mu do głowy. Zapragnął odwiedzić miejsce, gdzie wczoraj jeszcze czyścił noże. Chciał się przekonać, czy go poznają kelnerzy, którzy niedawno jeszcze spoglądali na niego z góry.

Uśmiechnęła mu się myśl, że służba zdumieje, gdy mu się będą kłaniać i tytułować wielmożnym panem. Oho, bo panem wielmożnym był całą gębą. Teraz wiedział już, jak się powinno obchodzić z taką hołotą.

Jak dzień przedtem Lubar, tak i on postanowił sobie nie być z niczego zadowolonym dopóki gospodarz — ten sam gospodarz, który go nazwał osłem i chciał wyrzucić za drzwi, nie kłaniał mu się nisko i nie przeproszał. Serce skakało mu z radości, gdy dażył pod „niebieską dziewiątkę” i wchodził na podwórze.

Zaraz na pierwszym wstępie spotkała go niespodzianka. Zobaczył przy studni jakąś kobietę, która czerpała wodę. Poznał ją od razu. Była to Kasia, ta piękna, wesoła, jasnowłosa Kasia. Ta piękna dziewczeczka już wczoraj wpadła mu w oko. Więc zaskoczył ją właśnie w tej chwili, gdy wyciągała kubał ze studni.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

CXLIX.

Podczas gdy Szymon Lubar pograżył się w myślach, Tomasz Watson biegł przez ulicę. Dnia poprzedniego o tej samej porze był jeszcze bezdomnym żebrakiem i szczęśliwym, że w podrzędym hotelu mógł płukać flaszki i czyścić noże. Teraz zaś był bogatym człowiekiem. Bo dziesięć ty-

Pogłoski o zmianach osobowych w zarządzie koncernu „Wspólnoty Interesów”

w zarządzie koncernu „Wspólnoty Interesów”

Na temat zmian na kierowniczych stanowiskach ciężkiego przemysłu na Śląsku roi się wprost od wiadomości leżących w granicach możliwości i niemożliwości. Wywołuje to wielką niepokoj, niepewność sytuacji i musi paraliżować sprężystą działalność kierownictwa wielkich przedsiębiorstw. Mówi się oczywiście bardzo wiele o intrygach i protekcjach, a jak najmniej o kwalifikacjach. Ze ten stan rzeczy dla życia gospodarczego szczególnie w tych ciężkich czasach jest niezmiernie szkodliwy, rozumie każdy człowiek. Odbija się to wszędzie na całym społeczeństwie w województwie Śląskiem, a przedewszystkiem na warstwach robotniczych, które zainteresowane są w tem, aby kierownictwo przedsiębiorstw było sprężyste i mogło pracować spokojnie, bo tylko wtedy może zapewnić im pracę i chleb. Czas najwyższy, aby stosunki w kierownictwie naszego ciężkiego przemysłu ustabilizowały się i aby przemysł nasz nie był terenem popisów różnych protegowanych karierowiczów nie zawsze odznaczających się potrzebami kwalifikacjami. Obecny stan rzeczy jest nader szkodliwy dla naszej gospodarki i dla naszego państwa.

Gdzie wyjechał gen. dyr. Rhode?

Najlepszym przykładem jest w tym wypadku kwestja wyjazdu gen. dyrektora Rhodego, który — jak wiadomo — powrócił w sobotę do Wielkich Hajduk. Okazuje się bowiem, że gen. dyr. Rhode wyjechał w niedziele wieczorem; w środę gen. dyr. Rhode ma być w związku z ostatnimi rewizjami we „Wspólnocie Interesów” przesłuchany przez prokuratora. Nie mamy najmniejszych wątpliwości, iż gen. dyr. Rhode — zgodnie zresztą z zapowiedziami osób blisko niego stojących — powróci na Śląsk w odpowiednim do zapowiedzianego przesiadania terminie. Tembardziej jednak trudno nam zrozumieć, w jakim celu wyjazd gen. dyr. Rhodego, a w szczególności cel tego wyjazdu, otacza się nieprzeniknącą tajemnicą. Czy wobec tego trudno się dziwić, że pojawiły się już w poniedziałek, — dwie sprzeczne wersje? Jedna z nich mówi o wyjeździe do Warszawy w związku z dalszym rokowaniem o zamówienia sowieckie dla hutnictwa, druga zaś o wyjeździe do Berlina na konferencję z przedstawicielem europejskim Harrimana i delegatem grupy amerykańskiej w radzie „Wspólnoty Interesów” p. Irvingiem Ross. Obie te pogłoski notujemy z obowiązku dziennikarskiego, nie mogąc stwierdzić, która z nich bliższa jest prawdzie.

Mówi się dalej o poważniejszych zmianach osobowych w naczelnych władzach koncernu „Wspólnoty Interesów”. Zmiany te zresztą, jak nas informują, miałyby być następstwem posunięć, sięgających o wiele głębiej w stosunki przemysłowe na Śląsku.

Równolegle bowiem do rewizji w koncernie „Wspólnoty Interesów” wytypowana na gruncie warszawskim kwestja uniezależnienia tego koncernu od kredytów w niemieckich D-Bankach. W tym wypadku dyskont weksli koncernu, przedewszystkiem zaś weksli sowieckich, miałyby objąć Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego. W związku z tem zaś musiało wyłonić się zagadnienie pewnej reorganizacji i zmian osobowych w kierownictwie koncernu.

Stwierdzić możemy, iż pierwotne projekty zastosowania w stosunku do „Wspólnoty Interesów” ze strony rządu t. zw. „silnej ręki”, wprowadzenia bezpośredniej kontroli z zamianowaniem komisarzy rządowego zostały porzucone na rzecz kontroli pośredniej przy pomocy kredytów bankowych. Niemniej jednak kwestja ludzi musiała wysunąć się na jeden z pierwszych planów.

W Warszawie też powstała myśl, by „Wspólnocie Interesów”, będącej dość luźnym organizacyjnie związkiem dwu wielkich przedsiębiorstw, t. j. Katowickiej Spółki Akcyjnej i Zjednoczonych Hut

Królewskiej i Laury, dać jednolite kierownictwo.

Kandydatury

W tym punkcie sprawy osobowe znalazły się na pierwszym punkcie porządku dziennego. Ze swej strony wojewoda Grażyński miał zaproponować kandydaturę gen. dyr. Radowskiego, jednak nie spotkała się ona ze specjalnym uznaniem czynników bardziej miarodajnych. Z innej strony wysunęto kandydatury gen. dyr. Surzyckiego z „Huty Pokój”, oraz b. ministra a obecnie dyrektora Chorzowa i Mościc, Inż. Kwiatkowskiego. Nadto pojawiła się kandydatura jednej z osobistości, która do niedawna odgrywała poważną rolę w koncernie „Wspólnoty Interesów”, obecnie jednak trzyma się na uboczu. Z nich wszystkich kandydaturą dyr. Radowskiego ma podobno najsłabsze, zaś kandydaturą dyr. Surzyckiego najpoważniejsze szanse.

W Katowicach krąży pogłoski, że notariusz Ostrowicz, który po ś. p. adwokacie Czapli zajmuje wpływowe stanowisko w S. A. G. (Śląskie Kopalnie i Cynkownie) ma opuścić to stanowisko. Z innej strony zaś nadchodzi wiadomości, że o wpływowe stanowisko w S. A. G. stara się b. konsul generalny, dr. Szczepański, który podobno cieszy się poparciem kół miarodajnych.

Tragiczna śmierć bezrobotnego w Wojkowicach

Żywcem zasypany w „bieda-szybie”

Z Wojkowic Komornych donoszą o strasznym wypadku, jakiemu uległ tam przed dwoma dniami bezrobotny Jan Hutmański, lat 25, zam. w Psarach.

Hutmański, jak wielu jego kolegów chciał ukopać sobie węgiel w okolicy szybu „Aleksander”.

W chwili gdy znajdował się w głębokiej jamie, masy piasku i węgla runęły, zasypując go. Nieszczęśliwy poniósł śmierć z uduszenia, gdy do odgrzebania bowiem, już nie żył. Na miejsce wypadku zjechały władze sądowe, przeprowadzając dochodzenia.

Zasadzenie bezczelnych prowokatorów

6 miesięcy więzienia za Iżenie Narodu Polskiego

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał wczoraj znowu dwie charakterystyczne sprawy o Iżenie Narodu Polskiego.

W pierwszej sprawie zasiadł na ławie oskarżonych niejaki Karol Pokluda z Hołdowa, który wykrzykiwał „Wy pierońskie polaki.” Matka oskarżonego zorientowała się, iż syn jej popełnia czyn karygodny, to też zatykała mu usta, co jednak nic nie pomogło. Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia i na wniosek prokuratora zarządził natychmiastowe aresztowanie skazanego, gdyż zachodziła obawa ucieczki. Tak więc zasadzony natychmiast odbywa karę.

W drugiej sprawie zasiadł na ławie oskarżonych Emil Ponuta z Katowic, który będąc w stanie podchmielonym wykrzykiwał: „Wy pierońskie polaki, jak Hitler przyjdzie, to wam pokaże.” Został on za to zasadzony także na 6 miesięcy więzienia, bez zamiany na grzywnę. Rozprawa wykazała, że oskarżony ten systematycznie dopuszcza się prowokacji, gdyż otwiera okna, a następnie nastawia radjo na stacje niemieckie w tym czasie, gdy orkiestra gra „Deutschland, Deutschland über alles” i inne pieśni.

TU WYCIĄC!

Humor

— 104 —

NIE ZROZUMIAŁ

Do pewnego lekarza przyszedł po poradę szybko obiegacz i skarżył się, że biegał przez 6 dni, potem na 5 dni robił przerwy, znów 6 dni biegał, a teraz czuje się jakos niedobrze i obawia się, że o może serce...

— Ale śmieje się pan z tego! — woła lekarz. — Sześć dni biegałeś, pięć dni pauzowałeś i znów sześć dni biegałeś! Przecież to typowy katar kieszki!

ZEBRZACY CHLOPIEC

— Dlaczego tak płaczesz, moje biedne dziecko?

— Mój ojciec umarł, moja matka umarła, mój bracia i siostry leżą w szpitalu, a jak przyjdę bez grosza do domu, to niech pani sobie wyobrazi, jak okropne łanie oni wszyscy mi sprawiają.

FATALNY DZIEŃ

Ona: — Czy pan trwaja za zły omen, jeżeli ślub odbywa się w piątek?

On: — Dlaczego piątek ma być wylątkiem?

świadamią. Moje uszanowanie panu hrabiemu i skawej baronównie!

Mówiąc te słowa, włożył do kieszeni czek, który mu dała Sydonja, skłonił się z ironicznym uśmiechem i rzuciwszy Sydonji porozumiewawcze spojrzenie, opuścił werandę z głośnem szurnięciem nogami.

Gdy się drzwi za nim zamknęły, Janusz znowu się pochylił na krześle. Spokój, z trudem dotychczas utrzymywany, opuścił go. Był zupełnie złamany. Sydonja obserwowała go w milczeniu i ze zmarszczonymi brwiami. Serce jej nie było jeszcze tak złe, by nie miała uczuć odrobiny litości na widok tego człowieka, cierpiącego tak strasznie.

Czy jednak nie bolał z powodu innej kobiety? Jak wielka musiała być jego miłość do niej, jeżeli tak wielki żal za nią ścisłał jego serce, chociaż wiedział, że go zdradza!

Nie, tutaj nie należało się rozczulać! Lekarstwo, które mu przed chwilą podała, było wprawdzie gorzkie, ale było niezbędne, jeżeli się miał wyleczyć ze swych wątpliwości i stać się skłonniejszym do szczęścia, którego miał zażywać u boku jej, Sydonji!

Zaprawdę, powinna się właściwie cieszyć, że pomoc Woleckiego takie wydała rezultaty!

Milczenie przerwało ciężkie westchnienie, jakie się wyrwało z piersi Janusza.

— Czy .. on... poszedł? — zapytał drżącymi ustami, budząc się, jakby ze snu. — Gdzie pani ma listy?

Sydonja podała mu pakietek.

Janusz dotknął go i namacał jedwabną wstążkę.

Epilog zaręczenia zarobkowego przy budowie koszar w Król. Hucie

Między cieszyńską firmą „Lewak” a robotnikami, zatrudnionymi przy budowie koszar w Król. Hucie, wynikł spór na tle zarobkowym. Firma nie opłacała robotników według obowiązującej na Górnym Śląsku taryfy, tłumacząc się tem, że przedsiębiorstwo jej znajduje się w Cieszyźnie, gdzie nie obowiązują taryfa, stosowana na Górnym Śląsku.

Na skutek skargi, wniesionej przez związek zawodowy, odbyła się 13 bm. w inspekcji pracy rozprawa, w wyniku której firma „Lewak” zgodziła się, począwszy od dnia 13 bm., wypłacać pobory robotnicze według stawek, przyległych na Górnym Śląsku. W sprawie wrótnania zaletności dawnych dotychczasowej pracy robotników strony nie doszły do porozumienia.

Komisarz rządowy m. Bielska

Jak się dowiadujemy, uchwałą z dnia 13 bm. Śl. Rady Wojew. dotychczasowy radca miejski Magistratu m. Katowic dr. Przybyła Wiktor mianowany został komisarzem rządowym miasta Bielska. Dr. Przybyła w poniedziałek otrzymał już dekret nominacyjny i 14 b. m. wyjeżdża do Bielska, celem objęcia urzędowania z rąk dr. Kobieli, który, jak wiadomo, w ub. tygodniu zgłosił swą rezygnację z stanowiska prezydenta miasta. W najbliższym czasie spodziewane jest rozwiązanie dotychczasowej rady miejskiej oraz zamianowanie kom. rady przybocznej.

Tajna „fabryka anielków” w Krakowie

Przed Sądem Apelac. w Krakowie toczyła się 13 bm. rozprawa przeciwko akuszerce Barbarze Henclowej, oskarżonej o to, że ta nielegalnie dokonała spędzenia płodu u Barbary Kukli.

Niejaka Stefanja Nyczówna przyprowadziła do Henclowej Barbarę Kuklę, celem spędzenia jej płodu. Pieniądze na ten cel wyłożył niejaki Leon Barczak, który był narzeczonym Kukli. Sąd Okr. skazał Henclową na 8 mies. więzienia, Nyczównę i Kuklę na 6 mies. z zawieszeniem. Sąd Apelac. Henclowej wyrok I instancji zatwierdził, zaś Nyczównę i Kuklę zmniejszy do 3 miesięcy.

Wystawa grafiki czeskiej w Poznaniu

W Instytucie Krzewienia Sztuki otwarta została wystawa współczesnej grafiki czeskiej. W wystawie biorą udział najwybitniejsi graficy czechosłowaccy jak Svabiński, Sedláček, Tondl, Kabliha i inni.

— 101 —

— No i cóż? — zapytał cicho.

Sydonja obejrzała się trwożnie.

— Jest zupełnie przynębiony. Nawet mała próba zrobiła swoje. Chce widzieć ciebie, chociaż starałam się mu to wszelkimi sposobami wytłómaczyć. Wszystko zależy teraz od ciebie! Bądź ostrożny! Drż, by nie poznał twego głosu.

Wolecki przeciągnął ręką po czole.

— Nie bój się! — A ta druga sprawa?

— Lękasz się, by cię nie kazal aresztować? O, nie obawiaj się. On ani myśli o tem; jest nawet zdania, że rozgłaszanie tej sprawy byłoby nie na miejscu; nie chce, by z jej powodu znowu wzięto go na języki.

Wolecki uspokoił się. Gdyby Sydonja była zauważyła u Janusza choćby cień ohoty oddania tej sprawy w ręce sądu, byłaby natychmiast dała mu znać, by opuścił wilę.

Poszedł tedy za baronówną na werandę, gdzie Janusz oczekiwał ich w nerwowym napięciu.

Gdy niewidomy usłyszał szelest ich kroków, wyprostował się na krześle, na którym siedział dotychczas pochylony.

Sydonja przystąpiła do niego.

— Oto człowiek, który chciał mi sprzedać listy; chciał pan z nim mówić.

Martwe oczy hrabiego zwróciły się w kierunku, w którym przypuszczał, że się znajduje mniemany właściciel listów.

— Proszę przystąpić bliżej! Kim pan jest? Skąd pan ma te listy?

Wolecki postąpił kilka kroków naprzód,

Próbne przeszerogowanie urzędników w Krakowie

W zakładach, podlegających M. W. R. i O. P. na terenie Krakowa bawi od kilku dni specjalny delegat Ministerstwa, który przeprowadza próbno przeszerogowanie personelu, podległego temuż resortowi, w związku z nową ustawą o uposażeniach. Jak wynika z dotychczasowych obliczeń, prawie wszyscy urzędnicy niżsi do 6 stopnia włącznie poniosą straty na przeszerogowaniu. Dotyczy to zwłaszcza urzędników, posiadających liczniejsze rodziny. Zyskują natomiast urzędnicy od 5 stopnia w górę. Przeprowadzane obecnie próbne obliczenia ma na celu umożliwienie władzom centralnym zorientowania się, czy na skutek ustawy globalna suma wydatków na uposażenia będzie utrzymana w dotychczasowych rozmiarach. Jak wynika z orientacyjnych danych, wydatki te będą jednak mniejsze.

Najstarsze wykopaliska w Polsce

Wykopaliska przedhistoryczne, uzyskane przez Polską Akademię Umiejętności w ubiegłym tygodniu, zostały już sprowadzone do Krakowa z powiatu Pińczowskiego i wystawione na widok publiczny w gmachu Akademii. Na podstawie przeprowadzonych dodatkowo przez kustosa Reymana badań stwierdzono, że pochodzą one z okresu 1200 do 1000 lat przed Chrystusem, t. j. z ostatniego okresu brązu. Jest to największy w Polsce znany zespół wykopalisk, z tego okresu pochodzący.

Nadir Szach samordowany z zemsty

Agencja Reutera donosi z Kabulu, że morderca Nadir Szacha Abdul Kali był służącym zwolennika króla Ammanulaha, Gulana Nabiego. Gulan Nabi mianowany był ambasadorem w Ankarze w roku 1909. W roku 1930 został odwołany z tego stanowiska przez Nadira Szacha. Po powrocie do Afganistanu w roku 1932 Gulan Nabi został stracony. Powszechnie przypuszczają, że Abdul Kali popełnił morderstwo przez zemstę.

Studnia o głębokości 834 metr.

Najgłębsza na świecie studnia artezyjska ma powstać w Aulnay-sous-Bois, w okolicy Paryża. W ciągu trzech miesięcy udało się wywiercić tę studnię do głębokości 831 metrów. Studnia ta służy do zapatrywania w wodę do picia podmiejskich okolic na północno-wschód od Paryża.

Wiadomo, że zapatrywanie w wodę okolic paryskich jest rzeczą ogromnie ważną, gdyż rozwój tych okolic postępuje nadzwyczaj szybko. Od wielu lat czyniono w tym względzie wysiłki. Wielkim rozgłosem napełnił świat przed stu laty słynne wywerlenie studni artezyjskiej w Grenelle, która jednak ma tylko 560 m. głębokości.

Hitler domaga się 300 tysięcznej armii

wzamin za nienależanie na rozbrojenie

Z Paryża donoszą:

Prasa powtarza za dziennikami amerykańskimi wiadomość, jakoby Hitler miał zakomunikować ambasadorowi ame-

rykańskiemu w Berlinie, iż rząd niemiecki gotów byłby nie nalegać na rozbrojenie głównych mocarstw europejskich, pod warunkiem, iż rząd niemiecki zostałby u-

poważniony do uformowania regularnej armii trzystutysięcznej. Podczas swej podróży do Rzymu Goering miał poinformować Mussoliniego o tych życzeniach, których zasadnicze punkty byłyby następujące: 1) narody europejskie zachowały dotychczasowe efektywny militarne; 2) Niemcy zostaną upoważnione do zaprowadzenia obowiązkowej regularnej służby wojskowej krótkoterminowej, w celu uformowania 300-tysięcznej armii; 3) Niemcy będą mogły fabrykować materiały wojenne defektywne, jakie same uznają za niezbędne, a w szczególności samoloty lekkiego typu; 4) atakowanie strefy przefrontowej zapomocą gazów trujących będzie wzbronione.

Wybitny agitator komunistyczny

przed sądem w Krakowie

Na dużej sali nr. 25 krakowskiego Sądu Okręgowego przed przysięgłymi rozpoczęła się w dniu 13 bm. ciekawa rozprawa komunistyczna kandydata adwokackiego dra Maurycego Pufelesa. Sprawa Pufelesa była już raz rozpatrywana przez krakowski Sąd Okręgowy z początkiem sierpnia i zakończyła się w dniu 8 sierpnia wyrokiem skazującym oskarżonego na dwa lata więzienia i utratę praw obywatelskich na przeciąg lat pięciu.

W związku z nowowydanym orzeczeniem Sądu Najwyższego w niemalże identycznej sprawie, krakowski Sąd Apelacyjny unieważnił wyrok I instancji, uzasadniając swoją decyzję tem, iż sprawa Pufelesa kwalifikuje się jako rozprawa przed sądem przysięgłych. Dlatego Pufeles znalazł się na ławie oskarżonych powtórnie, tym razem przed przysięgłymi.

Sledztwo prowadzone w sprawie dra Pufelesa, oraz rozprawy przed Sądem Okręgowym ustaliły przynależność oskarżonego do komunistycznej partii polskiej w latach 1931-32. Materiał dowodowy zebrany wskazuje na oskarżonego jako wybitnego, zakonspirowanego członka partii, pracującego w jej Komitecie Okręgowym i zawiądującego okręgowym „Agitpropem”.

Sensacyjne wyniki dała rewizja osobista, oraz rewizja przeprowadzona w mieszkaniu Pufelesa, która dała w rezultacie znalezienie dużego materiału, świadczącego nie tylko o zajmowaniu wybitnego stanowiska w partii, lecz także o tem, iż Pufeles problemami komunizmu zajmował się już wstecz długie lata.

W dniu 23 grudnia 1932 r. w czasie zebrania bezrobotnych w budynku miejskiego komitetu dla spraw bezrobocia przy ul. Jabłonowskich 19 wrzucono plik takich właśnie ulotek. Ponieważ ulotki te zostały wtedy z miejsca skonfiskowane, a policyjny dozór nie stwierdził już potem nigdzie dalszego kolportażu tego rodzaju odezwy, przeto fakt posiadania przez Pufelesa ulotki przemawia za tem, iż Pufeles otrzymał je jako kierownik względnie członek „Agitpropu”.

Znawca spraw komunistycznych komisarz Olearczyk stwierdził, iż ulotka nie była nigdzie kolportowana, a zatem świadczy to o tem, że znaleziony u Pufelesa egzemplarz był oryginałem. I znów dowód tego, że skoro oskarżony nosił przy sobie tego rodzaju niewydaną jeszcze odezwę, to musiał mieć w rękach kierownictwo wymienionej w ulotce akcji.

Dochodzenia ustaliły również ponad wszelką wątpliwość, iż oskarżony na wiecu Zw. zawodowego pracowników umysłowych, który się odbył dnia 8 marca 1932 r. kierował grupą 40 komunistów, która swym zachowaniem i antypaństwowymi okrzykami, spowodowała rozwiązanie wiecu przez delegata starostwa Styczńskiego.

Oskarżony tłumaczy się, iż znaleziony przy nim, kompromitujący materiał otrzymał... od nieznanego osobnika.

Sprawa ta potrwa prawdopodobnie dwa dni, tak, iż wyrok w niej zapadnie dopiero 14 bm.

Sieruśszy śnieg w Warszawie

Z Warszawy donoszą:

13 bm. przed południem zaczął w Warszawie po raz pierwszy tej jesieni padać śnieg. Opady jednak były minimalne i szybko stały się. Pod Częstochową śnieg utrzymywał się do południa.

Licytacja fabryk łódzkich za długi

Zrozumiałe poruszenie wywołała wśród fabrykantów łódzkich wiadomość o wyznaczonych już w miesiącach grudnia i stycznia licytacjach zakładów przemysłowych, którym ogłoszono upadłość.

Pierwszą fabryką, którą będzie sprzedana na licytacji, są zakłady spółki akcyjnej „M. Meintzel” za długi, wynoszące przeszło 160 tysięcy złotych.

Atak lotniczo-gazowy na Warszawę

Z Warszawy donoszą:

Na dzień 15-go bm. wyznaczono w Warszawie próbny alarm lotniczo-gazowy. Wtorek poświęcony został przygotowaniu, w środę zaś odbędzie się próba jedna w godzinach przedpołudniowych między godz. dziewięć a pierwszą, druga wieczorem między godziną ósmą a jedenastą. Do obu prób czynione są przez władze i samą ludność skrupulatne przygotowania. W maskowanym nalocie samolotów nieprzyjacielskich na stolicę brać będzie udział cała eskadra, przyczem główny cel ataku stanowić będą dzielnice śródmieścia. Szereg przygotowań trzymanych jest ze zrenimiałych względów w tajemnicy, aby wypróbować przygotowanie ludności.

Wznowienie wykładów na Politechnice Warszawskiej

Z Warszawy donoszą:

W poniedziałek zostały wznowione wykłady na Politechnice Warszawskiej oraz w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i Szkole Głównej Handlowej. Natomiast termin otwarcia uniwersytetu nie jest jeszcze znany. W kołach rządowych twierdzą niekiedy, że otwarcie uniwersytetu można oczekiwać z końcem tego tygodnia, inni natomiast utrzymują, że wykłady nie będą wznowione przed Bożem Narodzeniem. Nie jest jeszcze także wiadomo, czy otwarcie uni-

wersytetu będzie połączone z ponownymi wpisami. Gdyby tak było, to wszyscy słuchacze nowostępujący musieliby opłacać po 40 zł. W wyższym szkolnictwie polskim zdarzyłby się tak wypadek po raz pierwszy.

Po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego przez władze rektorskie, odeślano odpisy zapadłych wyroków ministerstwu Oświaty, które w ciągu dwóch tygodni może ewentualnie zażądać ponownego rozpatrzenia sprawy.

TU WYCIĄC!

— 102 —

— Pan hrabia pozwoli, ale moje nazwisko nie ma nic do rzeczy — rzekł zmienionym, zachrypniętym głosem, tak, że istotnie niemożliwą rzeczą było poznać jego właściwy głos.

— Byłem służącym u pana Woleckiego. Zostałem jednak oddalony, z powodu drobnego nieporozumienia. Ponieważ przywiązałem się do pana, bardzo chciałem mieć jakąś pamiątkę po nim. Pewnego razu tedy, gdy przez zapomnienie zostawił klucz w szufladzie biurka, zajrzałem do niej. Niestety, znalazłem tam tylko te listy, zawinięte w różową wstążkę. Ponieważ przypuszczałem, że będą one zajmujące, zabrałem je sobie. I nie pomyliłem się. Odrzuć przyszło mi na myśl, że listy te zainteresują także pana hrabiego.

Niestety, pan hrabia jest niewidomy; dlatego oddałem je najpierw panie baronównie. To wszystko jedno, bo jak ludzie opowiadają, pana hrabiego łączą z baronówną serdeczne stosunki, czemu się ostatecznie dziwić nie można, bo jeżeli się nie miało szczęścia z własną żoną...

— Bieczelny! — przerwał mu nagle Janusz, wybuchając gniewem. — Milcz pan albo...

Wolecki zamieniwszy spojrzenie z Sydonją, wzruszył ramionami.

— Przepraszam bardzo pana hrabiego, ale nie myślałem nic złego. Powtórzyłem tylko to, co ludzie opowiadają. Niech pan hrabia będzie pewny...

— Dobrze, dobrze! — przerwał mu znowu Janusz, który się tymczasem uspokoił. — Wiec pan ukradł te listy! Niech pan wymieni ich cenę!

Wolecki wymienił żadaną sumę. W duszy tego człowieka, który spadł do rzędu oszustów i po-

— 103 —

spolitych łotrów, o którego moralnej wartości nie miały pojęcia sfery, w których się obracał, nie było ani odrobiny wstydu.

Nie wahał się nawet zażądać o tysiąc koron więcej, niż potrzebował do zaspokojenia swych dłużeń.

Janusz nie targował się wcale. Pragnął on jak najprędzej zakończyć wstętny mu targ i dostać w swe posiadanie listy, które uważał oczywiście za prawdziwe musiał to uczynić przedtem jeszcze, zanim jego osobiste, serdeczne sprawy dostaną się na złośliwe języki ludzkie.

Podał Sydonji kluczyk do swego biurka z prośbą, by mu przyniosła stamtąd książeczkę czekową i wypełniła odpowiednio formularz. Potem kazał położyć sobie rękę na oznaczonym na podpis miejscu i nakreślił na niem swe nazwisko.

— Tak — rzekł, odetchnawszy głęboko, gdy skończył — niech pani odda temu człowiekowi czek, ale niech się najpierw przekona, czy są wszystkie listy.

Ze zmarszczonymi brwiami zwrócił się do Woleckiego.

— Jeżeliby pan zachował jeszcze jakie listy i próbował mi kiedy nimi grozić, to nie będzie pan miał tak łatwej sprawy. Oddałbym pana wówczas bez namysłu w ręce policji, jako winnego wymuszenia.

— Co pan hrabia myśli o mnie? — rzekł Wolecki, który się nie spodziewał tak szybkiego załatwienia sprawy. — Jestem uczciwym człowiekiem i nie myślę o tem, by pana hrabiego raz jeszcze u-

Humor

OCENA

Ciotka pyta małego Romka, jak wygląda w swej nowej sukni.

Romek: — Z tyłu wyglądasz, jakbyś z przodu była pięknością.

NAJCIEKAWSZY TEMAT

— Wiesz, ten młody prawnik jest naprawdę niezwykle miłym i inteligentnym człowiekiem. Nie uwierzysz, jak umie zajmująco rozmawiać!

— Tak? A o czym z tobą mówił?

— O mnie!

ŻYCIE RODZINNE

Piperman po ożenieniu się przed medycznym czasem z panną Chapergeldówną, w miarę jak poznaje zalety jej charakteru coraz częściej chodzi ze skargami na nią do teścia.

— Wiesz co, Piperman ty masz rację — mówi mu pewnego razu teść — ty masz zupełną rację. I jeżeli moja córka da tobie jeszcze choć raz powód do skargi, ja ją poprostu wydziedziczę.

Od tej pory Piperman nie miał nic pani Pipermanowej do zarzucenia.

W państwie teroru żołnierzy-bandytów

Oplakane położenie ludności chińskiej

W Chinach jest około 475.000.000 ludności. Jest to przeważnie lud ciemny, uciemiężony i bezradny, trzymany mniej lub więcej w korbach przez dowódców trzech i pół milionowej armii.

Połowa armii chińskiej jest w otwartej obojętnej do rządu a reszta, pozornie lojalna rządowi, jest pod komendą ludzi, wzajemnie się nienawidzących i zwalczających.

Po całym kraju jest rozrzucona garstka wykształconych i prawych jednostek, dbających i walczących o poprawę stosunków społecznych, lecz skutki ich działalności są nikłe, bo zaledwie dwa procent ludności umie czytać, a i ta część, oparta na smutnym przeszłym doświadczeniu, nie bardzo ufa w możliwość naprawy stosunków na lepsze.

Rządy w poszczególnych częściach Chin dzierżą wojskowi, którzy dorwali się do władzy przeważnie z szeregow. Są to ludzie pełni energii, buńczuczni, czupurni, wyzywający i umiejący obchodzić się z prostackimi a zdradliwymi żołdakami swoimi.

Prawdziwi patrioci są to zwykle ludzie odważni i dobrej woli, lecz fizycznie słabi; gdyż w Chinach dziecko, przeznaczony do nauki, tradycyjnie zwalniane bywa od wszelkiej fizycznej pracy. Nie mogą zatem ci słabeusze sprostać muskularnym, napuszonym, zawadziakim żołnierzom - bandytom. Muszą się kontentować wewnętrznym przekonaniem świętości i prawości swych zamiarów, podczas kiedy bandyta - żołnierz ma 10 dol. miesięcznie oprócz karabinu, znakomicie nadającego się do wymuszenia w potrze-

bie jadła lub innego przydać się mogącego łupu.

W Chinach, kto tylko może — grabi ciemny lud. Wojsko, bandy zbójckie, urzędnicy od najmniejszych aż do najwyższych, — wszyscy czyhają na sposobność odebrania mienia słabszemu. Wojsko zamiast bronić kraju i ludności podzielone jest i podzieliło cały kraj na sfery swego wpływu. Generałowie wzajemnie patrzą na się z zazdrośnym okiem.

Prawo zbierania podatku sprzedaje się ofiarującemu najwyższą sumę za ten przywilej. Wynagradza to sobie taki bezkarnie później zdzierstwem, przechodzącym wprost wyobrażenie.

Lud za swe podatki, bez litości ściągnięte, wzamian nie ma ani szkół, ani obrony policyjnej, ani nawet dróg. Drogi buduje się w miarę potrzeby dla przewozu opium lub dla wypraw samolubnych generałów wojskowych.

Po pieniądzu srebrnym najwyższej ceni się w Chinach opium, którym nawet oplacają służbę, niekiedy wojskową.

Chińczycy przeważnie uprawiają rolę lub prowadzą małe warsztaty rzemieślnicze albo mały handel, wymieniając pomiędzy sobą swe towary, nie troszcząc się o resztę kraju.

Gdy położenie Chińczyka staje się nieznośnym, wstępuje on — jeżeli się uda — do wojska i nadrabia sobie za swe krzywdy gnębieniem innych.

Jak z jednej strony masy cierpią niedostatek, tak znów sprzedawcy opium, hersztowie band złodziejskich, szczęśliwi wodzowie wojskowi, słowem, wyrzutki społeczeństwa, — mają poddostatkiem grosza i używają po miastach, podczas, gdy setki milionów płacze i narzeka, a dobrze myślący daremnie w bismach i słowem domagają się zmian na lepsze.

Książę Walji, następca tronu angielskiego, składa w rocznicę zawarcia rozejmu broń w Wielkiej Wojnie Światowej przed pomnikiem nieznanego żołnierza w Londynie wieniec ku czci poległych bohaterów.

„Magiczna” liczba

— czy matematyczny figiel —

Jedną z najbardziej tajemniczych liczb jest liczba 142857. Jeśli mnożyć ją będziemy kolejno przez 2, 3, 4, 5 i 6 otrzymamy iloczyny, złożone z tych samych cyfr, w odmiennym tylko ustawionym porządku i to porządku nie byle jakim. Wystarczy przyjrzeć się poniższej tabliczce.

- 1) 142857 × 1 = 142857
- 2) " × 2 = 285714
- 3) " × 3 = 428571
- 4) " × 4 = 571428
- 5) " × 5 = 714285
- 6) " × 6 = 857142

Warto również zestawzić ze sobą iloczyny 1 i 6; 2 i 5; 3 i 4.

Mnożąc tę tajemniczą liczbę przez 7, otrzymamy sześć dziewiątek: 999.999; z pomnożenia zaś przez 8 wypadnie iloczyn znów bardzo ciekawy, mianowicie 1.142.856.

Jeśli w tej liczbie cyfrę pierwszą przeniesiemy na koniec i dodamy do ostatniej, otrzymamy z powrotem liczbę pierwotną: 142.857.

Postępując zaś w ten sposób dalej, otrzymamy znów kolejno liczby, pisane temi samymi cyframi 1, 4, 2, 8, 5, 7 i w tym samym kolejnym porządku:

- 142857 × 9 = 1.285.714 (285714)
- " × 10 = 1.428.570 (428571)
- " × 11 = 1.571.427 (571428)
- 142857 × 23 = 3.285.711 (285714)
- 142857 × 89 = 12.714.273 (714285)

W tem ostatnim mnożeniu wypadnie oczywiście już liczba ośmioznaczna, trzeba więc dwie pierwsze cyfry przenieść na koniec i dodać do dwóch ostatnich. Podobnie postąpić należy z 3 pierwszymi cyframi przy mnożeniu 142.857 × 2313 = 330.428.241 (428241.330).

Zawsze tylko iloczyny przy mnożeniu krotnym 7 stanowią wyjątki, dając, po dokonaniu wyżej wskazanych przeniesień, liczby złożone z samych dziewiątek.

Czy nie jest to cyfra naprawdę „magiczna”?

Dr. Goebbels, niem. min. propagandy reżimu hitlerowskiego, zeznaje jako świadek przed sądem o podpalenie Reichstagu.

Historja emisji znaczka Kościuszkowskiego

Dnia 13 października roku bieżącego ukażą się w Stanach Zjednoczonych emisja znaczka pocztowego z podobizną Tadeusza Kościuszki celem uczczenia 150-lecia zakończenia służby „Naczelnika w sukmanie” dla Stanów Zjednoczonych. W związku z tą emisją prasa polsko-amerykańska podaje następujące szczegóły, obrazujące dzieje powstania znaczka. W r. 1931 Artur L. Waldo, prezes detroickiego okręgu Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce rozpoczął kampanję prasową celem wydania przez Sta-

ny Zjednoczone znaczka kościuszkowskiego. Popierany przez adw. I. Berwińskiego z South Bend, Ind., rozpoczyna szeroką akcję propagandową i przeprowadza, że w tej sprawie 7 lutego 1931 senator Couzens wnosi odpowiednią rezolucję do Kongresu. W tym samym miesiącu poczmistrz Walter F. Brown zawiadamia Walde, że sprawa emisji będzie rozpatrzone. Waldo zwraca się do prezydenta Hoovera, prosząc o poparcie. W tym czasie pojawia się pierwszy protest Niemców zamieszkałych w Nowym Jorku, należących do organizacji Deutsches Haus. Wśród za nimi występują z protestem pewne czynniki ukraińskie. Do marca r. 1932 czynione są starania, napływają do Kongresu rezolucje z osiedli polskich i ostatecznie następuje odmowna od-

Przygody bezrobotnego Froncka

Gdy nasz Froncek był w Bytomiu, gdzie miast Boga czołga Hitlera, kupił do fajki presówki lecz śmierdziała jak ch...

Więc, gdy puszczał dymu kłęby, wnet go rozboleła głowa, to też splunął gorzką śliną i swą fajkę w kieszeń chowa.

Lecz zapomniał zgasić ogień, zajęty myślami swymi, to też nic nie wiedział o tem, że mu się ze zadku dymil.

Wreszcie ogień mu już przyplekł ową najczulszą część ciała więc też wrzasnął, aż mu z spodni chmura dymu wyleciała.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Miesięczna prenumerata „7 GROSZY” wynosi zł. 2,31
 W kraju z przesyłką pocztową „ „ 2,41
 Przy zamówieniu w urzędzie pocztowym „ „ 2,41

KONTO P.K.O. KATOWICE
Nr. 301.746

CENNIK OGLĄDZEN
 1 pole 35 x 67 mm. zł. 15
 Ogł. drobne 10 gr. za słow